

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/17427.**

Benyújtás dátuma: **2021-11-02 20:05**

Parlex azonosító: **1BYG8CTR0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Nagy István, agrárminiszter**

Törvényjavaslat címe: **Az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelészövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelészövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat

a) 6., 7. és 11. §-a az Alaptörvény P) cikk (2) bekezdése alapján,

b) 10. §-a az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése alapján

sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

2021. évi törvény

az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság 4/2018. (IV. 27.) AB határozatában foglaltaknak maradéktalanul eleget tegyen, a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. §

E törvény hatálya az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet (a továbbiakban: Szövetkezet) működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezése érdekében a következő eljárásokra terjed ki:

- a) a kárpótlási jogosultság aranykorona értékének meghatározására irányuló eljárás,
- b) az a) pont szerinti eljárásban meghatározott aranykorona érték alapján pénzbeli kompenzáció igénylésére irányuló eljárás, és
- c) az a) pont szerinti eljárásban meghatározott aranykorona érték alapján az aranykorona értéknek megfelelő föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló eljárás.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E törvény alkalmazásában kompenzációra jogosult az a természetes személy, aki

- a) a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kpt.) vagy az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény szerinti kárpótlási ügyben hozott jogerős közigazgatási határozat alapján kárpótlásra jogosult és kárpótlási jeggyel, a mezőgazdasági vállalkozási támogatás összegéről kiállított kárpótlási utalvánnyal vagy a kárrendezési hivatal által kiállított, kárpótlási árverésen felhasználásra nem került maradványértéket igazoló földlicit kárpótlási jegy (utalvány) átadás-átvételi bizonylattal rendelkezik, és
 - aa) korábban a tulajdonában álló föld a Kpt. 1. vagy 2. számú mellékletében felsorolt jogszabályok alapján került a Szövetkezet tulajdonába vagy földhasználatába, vagy
 - ab) 1991. június 1. napján Solymár településen bejelentett állandó lakcímmel rendelkezett;
- b) az a) pont szerinti jogosult hozzátartozója és tőle átruházással szerezte meg a kárpótlásra való jogosultságot; vagy
- c) az a) és b) pont szerinti jogosulttól öröklés jogcímén szerezte meg a kárpótlásra való jogosultságot.

3. A kompenzációra való jogosultság megállapítása

3. §

(1) A kompenzációra való jogosultság megállapítása az ingatlanügyi hatósági jogkörben eljáró Pest

Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: ingatlanügyi hatóság) hatáskörébe tartozik.

(2) A 2. § szerinti jogosult az e törvény szerinti kompenzációra való jogosultságának megállapítása és a kárpótlási jegyben vagy kárpótlási utalványban megállapított kárpótlás összegének megfelelő aranykorona érték meghatározására irányuló – az 1. melléklet szerinti adattartalmú – kérelmet (a továbbiakban: kérelem) 2022. március 31-ig nyújthatja be az ingatlanügyi hatósághoz. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak van helye.

(3) A 2. § a) pontja szerinti jogosultság a következő okiratokkal igazolható:

- a) a kárpótlási hatóság által kárpótlási ügyben hozott jogerős közigazgatási határozat eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya,
- b) a 2. § b) pontja szerinti jogosultság igazolására ezen felül a hozzátartozói viszony fennállásának igazolása és az átruházás tényét igazoló megállapodás eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya,
- c) a 2. § c) pontja szerinti jogosultság igazolására ezen felül a jogerős hagyatékátadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya.

(4) Ha a kárpótlási jegy, illetve a kárpótlási utalvány a kompenzációra jogosult birtokában van, a kérelemhez csatolni szükséges a kárpótlási jegy, illetve a kárpótlási utalvány eredeti példányát is.

(5) Az ingatlanügyi hatóság a vizsgálat során a jogosultság megállapítását a kérelemhez csatolt okiratok alapján, a közhiteles nyilvántartásokban rendelkezésre álló adatok, valamint a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár szaklevéltárában őrzött iratok alapján folytatja le. Ha a kérelemhez nem csatolták a kárpótlási jegy eredeti példányát, az ingatlanügyi hatóság megkeresi a kárpótlási jegyek őrzését végző pénzügyintézetet, hogy a kárpótlási határozat szerinti sorozatszámú kárpótlási jegy létezését és fel nem hasznátságát igazolja.

(6) Ha a vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy a kérelmező nem minősül kompenzációra jogosultnak, vagy a jogosultság a (3)–(5) bekezdés alapján nem került hitelt érdemlő módon igazolásra, az ingatlanügyi hatóság elutasítja a kérelmet.

(7) Ha a vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy a kérelmező kompenzációra jogosultnak minősül, az ingatlanügyi hatóság a (9) és (10) bekezdés szerint meghatározott, forintban kifejezett összeg alapján megállapítja a kompenzációs jogosultság aranykorona értékét. A határozatban fel kell hívni a jogosult figyelmét a 6. § (3) bekezdésében, a 7. § (4) bekezdésében és a 7. § (6)–(11) bekezdésében foglaltakra, továbbá meg kell határozni a felhasznált kárpótlási jegy vagy kárpótlási utalvány sorozatszámát, és rendelkezni kell arról, hogy a kompenzációra jogosultat illető kárpótlási jegy felhasználása megtörtént, és az a továbbiakban kárpótlási célra nem használható fel.

(8) A kompenzációs eljárásban felhasználásra kerülő kárpótlási jegyeket be kell vonni, ennek érdekében azokat az ingatlanügyi hatóság a (7) bekezdés szerinti határozat közlésével egyidejűleg a kárpótlásért felelős miniszter részére átadja.

(9) A kompenzációs jogosultság aranykorona értékének meghatározásához – a kárpótlásra való jogosultság jogcímétől függetlenül – a kérelmezőt megillető valamennyi kárpótlási jegy és kárpótlási utalvány névértékének, továbbá a kárrendezési hivatal által kiállított, kárpótlási árverésen felhasználásra nem került maradványértéket igazoló földlicit kárpótlási jegy (utalvány) átadás-átvételi bizonylaton meghatározott maradványértékének összegét összesíteni kell.

(10) A (9) bekezdés szerint meghatározott, forintban kifejezett összeg egyezred része egy aranykorona értékű jogosultságnak felel meg.

(11) A kompenzációs jogosultság nem ruházható át más személyre.

4. A kompenzáció módja

4. §

(1) A kompenzációs jogosultság aranykorona értékét megállapító határozatban (a továbbiakban: határozat) nevesített kompenzációra jogosultat választása szerint pénzbeli kompenzáció vagy kompenzációként földterület-juttatás illeti meg.

(2) A kompenzációra jogosult a határozat véglegessé válását követően, de legkésőbb 2022. június 30. napjáig kérelmezheti

a) a határozatot hozó ingatlanügyi hatóságnál pénzbeli kompenzáció kifizetését, vagy

b) – a 6. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott feltétel teljesülése esetén – a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervnél a részére a határozatban megállapított aranykorona jogosultságnak megfelelő mértékű kataszteri tiszta jövedelmű földterület juttatását.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott választás joga a kompenzációra jogosultat – a 7. § (8) bekezdésében foglalt eset kivételével – az eljárás során egyszer illeti meg, a (2) bekezdés szerinti kérelem nem módosítható. A (2) bekezdésben meghatározott igényérvényesítési határidő elmulasztása esetén igazolásnak van helye.

(4) 2022. augusztus 31-e után benyújtott kérelem esetében csak a (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzbeli kompenzáció kérhető.

5. A pénzbeli kompenzációs eljárás szabályai

5. §

(1) A pénzbeli kompenzáció mértéke aranykorona jogosultságonként ötvenezer forint.

(2) A pénzbeli kompenzáció kifizetése iránti – a 2. melléklet szerinti adattartalmú – kérelmet a kompenzációra jogosult vagy annak örököse nyújthatja be az ingatlanügyi hatósághoz. A pénzbeli kompenzáció kifizetése iránti kérelemben meg kell jelölni a jogosultságot megállapító határozat számát, továbbá – ha a pénzbeli kompenzáció kifizetése iránti kérelmet a határozatban megállapított kompenzációra jogosult örököse nyújtotta be – csatolni kell a jogerős hagyatékátadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányát.

(3) A pénzbeli kompenzáció kifizetése iránti kérelem benyújtásáról az ingatlanügyi hatóság értesíti a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervet.

(4) Ha az ingatlanügyi hatóság a pénzbeli kompenzáció kifizetése iránti kérelemnek helyt ad, a kompenzáció kifizetését a helyt adó döntés véglegessé válását követő 30 napon belül a kérelemben megjelölt bankszámlaszámra történő átutalással teljesíti.

6. A földterület-juttatási eljárás szabályai

6. §

(1) A földterület-juttatással történő kompenzáció iránti – a 3. melléklet szerinti adattartalmú – kérelmet a kompenzációra jogosult vagy annak örököse nyújthatja be a Nemzeti Földalap

kezeléséért felelős szervhez. A földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelemhez csatolni kell az ingatlanügyi hatóság jogosultságot megállapító határozatát, továbbá – ha a földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelmet a határozatban megállapított kompenzációra jogosult örököse nyújtotta be – a jogerős hagyatékátadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányát is csatolni kell.

(2) A földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelem benyújtásáról a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv értesíti az ingatlanügyi hatóságot.

(3) A földterület-juttatással történő kompenzációt az kérheti, aki a határozat alapján legalább 15 aranykorona értékű jogosultsággal rendelkezik. Ha a kompenzációs jogosultság aranykorona értéke a 15 aranykoronát nem éri el, kizárólag pénzbeli kompenzációra van lehetőség.

(4) A (3) bekezdéstől eltérően földterület-juttatás kérelmezhető, ha több kompenzációra jogosult közösen kifejezetten kéri osztatlan közös tulajdonú ingatlan kompenzációként történő juttatását, és az aranykorona jogosultságuk együttes mértéke eléri a 15 aranykoronát.

7. §

(1) A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv 2022. szeptember 30. napjáig

- a) felméri azokat az Állam tulajdonában és a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv tulajdonosi joggyakorlása alatt álló földeket, amelyek a kompenzáció földterület-juttatással történő teljesítése érdekében felhasználhatóak, és rendezi azok természetbeni és jogi állapotát;
- b) a földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelmeket összesíti.

(2) A földterület-juttatással történő kompenzáció során elsősorban Solymár nagyközség közigazgatási területéhez tartozó föld használható fel. Ha Solymár nagyközség közigazgatási területéhez tartozó, a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek nem biztosítanak elégséges fedezetet a földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelmek szerinti összesített igénynek, Budapest kivételével a szomszédos településeken fekvő és a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek is felhasználhatóak.

(3) A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv a földterület juttatással történő kompenzáció iránti kérelmek összesítését követően kezdeményezi az ingatlanügyi hatóságnál a telekalakítási eljárások megindítását a földterület-juttatáshoz szükséges új ingatlanok kialakítása érdekében. Az új ingatlanok kialakítása során azok megközelítésére szolgáló, önálló helyrajzi számon nyilvántartott utak kialakításáról és az utak tulajdonjogának rendezéséről is gondoskodni kell. A kialakuló ingatlanok megközelítése szolgalmi jog alapításával nem biztosítható. Az ingatlanok kijelölésével, önálló ingatlanként történő kialakításával és ennek ingatlan-nyilvántartási átvezetésével kapcsolatos költségek a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervet terhelik.

(4) A kompenzáció céljára

- a) szántó, szőlő, kert, rét, legelő (gyep), nádas és fásított terület művelési ágú,
- b) védett természeti területeken kívül eső,
- c) bejegyzett földhasználatától mentes, és
- d) – telki szolgalmi jog kivételével – tehermentes

ingatlan használható fel, amely – kifejezetten az osztatlan közös tulajdonként történő földterület-juttatás iránti kérelem hiányában – 1/1 tulajdoni hányadban kerül a jogosult tulajdonába.

(5) A földterület-juttatással történő kompenzációhoz szükséges ingatlanok (1) bekezdés szerinti kialakítása során visszamaradó kivett út és kivett csatorna megnevezésű, az Állam tulajdonában álló

ingatlanok tulajdonjoga e törvény erejénél fogva az ingatlanok fekvése szerinti települési önkormányzat tulajdonába kerül.

(6) A jogosult részére kompenzációként juttatandó – az ingatlanügyi hatóság által megállapított jogosultságnak megfelelő aranykorona értékű – földet a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv határozza meg és ajánlja fel a jogosult részére, legkésőbb 2022. december 31-ig.

(7) A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv által felajánlott ingatlan vonatkozásában a jogosult az ajánlat kézhezvételét követő 60 napon belül tehet elfogadó vagy elutasító nyilatkozatot. Az ajánlatban szereplő ingatlan módosítása, továbbá – ha a jogosult elutasító nyilatkozatot tesz vagy az ajánlat kézhezvételét követő 60 napon belül nem tesz nyilatkozatot az ajánlat elfogadása tárgyában – újabb ingatlan felajánlása kizárt.

(8) Ha a jogosult elutasító nyilatkozatot tesz, vagy a (7) bekezdés szerinti határidőben nem tesz nyilatkozatot, csak az 5. § szerinti pénzbeli kompenzációra tarthat igényt. A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv ennek tényét közli az ingatlanügyi hatósággal.

(9) Ha a kompenzációra jogosult elfogadó nyilatkozatot tesz a részére felajánlott ingatlanra, az ingatlan tulajdonjogának átruházása érdekében a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv kompenzációs tulajdonszerzési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köt a jogosulttal. A szerződésre a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) és a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény rendelkezései irányadóak azzal, hogy

- a) a földrészlet értékeként a szerződésben a kompenzációs jogosultság aranykorona értékét megállapító határozatban nevesített aranykorona értéket kell megállapítani, amelynek meg kell egyeznie a tulajdonszerzés tárgyát képező ingatlan aranykorona értékével;
- b) az e törvény alapján történő tulajdonszerzés nem minősül a Földforgalmi tv. szerinti hatósági jóváhagyáshoz kötött szerződésnek, és nem alkalmazhatóak a Földforgalmi tv. elővásárlási jogra, a Földforgalmi tv. 10. § (2) bekezdése szerinti szerzési korlátozásokra vonatkozó rendelkezései, a Földforgalmi tv. 16. § (1) bekezdése szerinti földszerzési maximum, továbbá a Földforgalmi tv. 16. § (2) bekezdése szerinti birtokmaximum meghaladható az e törvény szerinti földszerzés mértékével.

(10) A jogosult a szerződésbe foglalt nyilatkozáttal vállalja, hogy

- a) a föld használatát – a Földforgalmi tv. 13. § (2) bekezdése szerinti kivétellel – másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének;
- b) a földet a tulajdonszerzés időpontjától számított 5 évig – a Földforgalmi tv. 13. § (3) bekezdése szerinti kivétellel – más célra nem hasznosítja;
- c) az ingatlan tulajdonjogát – a (12) bekezdés kivételével – a szerzéstől számított 5 évig nem ruházza át és nem terhelheti meg, egyidejűleg tudomásul veszi és hozzájárul, hogy az ingatlan tulajdoni lapjára a szerzéstől számított 5 éves időtartamra elidegenítési tilalom ténye kerül feljegyzésre az Állam javára.

(11) Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv az ellenőrzése során megállapítja a (10) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott feltétel megsértését, a Földforgalmi tv. 62-64. §-ában foglaltak alapján jár el.

(12) A földterület-juttatással történő kompenzáció útján szerzett ingatlan tulajdonjogát annak tulajdonosa – a (10) bekezdés c) pontja szerinti időtartamon belül – kizárólag közeli hozzátartozója részére ruházhatja át. Az átruházásról szóló szerződés akkor érvényes, ha az ekként tulajdonjogot szerző közeli hozzátartozó a szerződésben nyilatkozik arról, hogy a tulajdonjogot átruházó által a

(10) bekezdésben tett nyilatkozatok szerinti vállalásokat azok lejáratáig magára nézve kötelezőként fogadja el. Az elidegenítési tilalom jogosultjaként az Állam nevében a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv jár el.

(13) A Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv köteles a (9) bekezdés szerinti szerződés aláírását követően saját költségén intézkedni a kompenzációként tulajdonba adott ingatlanok tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási átvezetésének kezdeményezése iránt.

7. Záró rendelkezések

8. §

Ez a törvény 2022. január 1-jén lép hatályba.

9. §

E törvény

a) 6., 7. és 11. §-a az Alaptörvény P) cikk (2) bekezdése alapján,

b) 10. §-a az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

10. §

(1) A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az NFK a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletet eladással, kompenzációs tulajdonszerzési szerződéssel, haszonbérbe adással, az (5) bekezdés szerinti megbízással, erdőgazdálkodási haszonbérbe adással, erdőgazdálkodási integrációs szerződés útján, vagyonkezelésbe adással, mintagazdasági földhasználati szerződés útján vagy cserével hasznosítja. A (9) bekezdésben, a 21. és 22. §-ban meghatározott kivételekkel az NFK a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletet nyilvános pályázat vagy árverés útján adhat el, továbbá nyilvános pályázat útján adhat haszonbérbe, erdőgazdálkodási haszonbérbe, vagy köthet erdőgazdálkodási integrációs szerződést.”

(2) A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 18. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló 2021. évi ... törvény alapján az NFK kompenzációs tulajdonszerzési szerződést köt a kompenzációra jogosulttal.”

11. §

A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 2. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) E törvény rendelkezéseit az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló 2021. évi ... törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

A kompenzációra való jogosultság megállapítására és a kárpótlási jegyben vagy kárpótlási utalványban megállapított kárpótlás összegének megfelelő aranykorona érték meghatározására irányuló kérelem adattartalma

1. A kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását igénylő személyazonosító adatai:

1.1. Családi és utónév,

1.2. Születési családi és utónév,

1.3. Születési hely,

1.4. Születési idő (év/hónap/nap),

1.5. Anyja születési családi és utóneve,

1.6. Állampolgárság,

1.7. Személyi igazolvány száma.

2. A kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását igénylő elérhetőségének az adatai:

2.1. Lakcím,

2.2. Levelezési cím, ha az igénylő a lakcímétől eltérő címen elérhető.

3. A kompenzációs jogosultságot megalapozó adatok és nyilatkozatok:

3.1. a kárpótlási hatóság által kárpótlási ügyben hozott jogerős közigazgatási határozatának száma,

3.2. nyilatkozat arról, hogy a 3.1. pont szerinti határozat eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya csatolásra került,

3.3. nyilatkozat arról, hogy a kérelmező a kárpótlási határozat szerinti jogosultnak minősül-e, és ha nem, akkor az átruházás tényét igazoló megállapodás eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya vagy a jogerős hagyatékadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya csatolásra került,

3.4. a kárpótlási határozatban megállapított kárpótlási jegyek illetve a kárpótlási utalványok azonosító adata (sorozatszám),

3.5. a kárpótlási jegyek és kárpótlási utalványok névértékének megjelölése,

3.6. nyilatkozat arról, hogy a kárpótlási jegyek illetve a kárpótlási utalványok eredeti példánya csatolásra került-e a kérelemhez,

3.7. nyilatkozat arról, hogy a kárpótlási jegy illetve kárpótlási utalvány korábban nem került felhasználásra,

3.8. nyilatkozat arról, hogy a kárpótlási határozatban szereplő jogosult tulajdonában álló föld korábban a Kpt. 1. vagy 2. számú mellékletében felsorolt jogszabályok alapján került a Szövetkezet tulajdonába vagy földhasználatába, vagy 1991. június 1. napján Solymár településen bejelentett állandó lakcímmel rendelkezett.

4. A kompenzációs jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását igénylő aláírása és a kérelem kelte.

A pénzbeli kompenzáció megfizetése iránti kérelem adattartalma

1. A pénzbeli kompenzáció megfizetését igénylő személyazonosító adatai:

1.1. Családi és utónév,

1.2. Születési családi és utónév,

1.3. Születési hely,

1.4. Születési idő (év/hónap/nap),

1.5. Anyja születési családi és utóneve,

1.6. Állampolgárság,

1.7. Személyi igazolvány száma.

2. A pénzbeli kompenzáció megfizetését igénylő elérhetőségének az adatai:

2.1. Lakcím,

2.2. Levelezési cím, ha az igénylő a lakcímétől eltérő címen elérhető.

3. A pénzbeli kompenzáció megfizetéséhez szükséges adatok:

3.1. a kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását tartalmazó közigazgatási határozat száma,

3.2. nyilatkozat arról, hogy a kérelmező a kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását tartalmazó határozat szerinti jogosultnak minősül-e, és ha nem, akkor a jogerős hagyatékátadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya csatolásra került,

3.3. A kifizetés teljesítéséhez szükséges adatok:

a) Számlatulajdonos neve,

b) Számlavezető pénzügyintézet neve,

c) Számlaszám.

4. A pénzbeli kompenzációt igénylő aláírása és a kérelem kelte.

A földterület-juttatással történő kompenzáció iránti kérelem adattartalma

1. A földterület-juttatással történő kompenzációt igénylő személyazonosító adatai:

1.1. Családi és utónév,

1.2. Születési családi és utónév,

1.3. Születési hely,

1.4. Születési idő (év/hónap/nap),

1.5. Anyja születési családi és utóneve,

1.6. Állampolgárság,

1.7. Személyi igazolvány száma,

2. A földterület juttatással történő kompenzációt igénylő elérhetőségének az adatai:

2.1. Lakcím,

2.2. Levelezési cím, ha az igénylő a lakcímétől eltérő címen elérhető.

3. A kompenzációs jogosultságot megalapozó adatok és nyilatkozatok:

3.1. a kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását tartalmazó közigazgatási határozat száma,

3.2. nyilatkozat arról, hogy a kérelmező a kompenzációra való jogosultság megállapítását és a kompenzáció értékének meghatározását tartalmazó határozat szerinti jogosultnak minősül-e, és ha nem, akkor a jogerős hagyatékátadó végzés eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példánya csatolásra került.

4. A földterület-juttatással történő kompenzációt megalapozó nyilatkozatok:

4.1. Nyilatkozat arról, hogy földterület juttatása esetén az igénylő

a) a föld használatát másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének;

b) a földet a tulajdonszerzés időpontjától számított 5 évig más célra nem hasznosítja;

c) az ingatlan tulajdonjogát – a 7. § (12) bekezdése szerinti eset kivételével – a szerzéstől számított 5 évig nem ruhazza át és nem terhelheti meg, egyidejűleg tudomásul veszi és hozzájárul, hogy az ingatlan tulajdoni lapjára a szerzéstől számított 5 éves időtartamra elidegenítési és terhelési tilalom ténye kerül feljegyzésre a Magyar Állam javára.

4.2. Ha a kompenzációs jogosultság aranykorona értékét megállapító határozata alapján az igénylő jogosultsága a 15 aranykorona értéket nem éri el, nyilatkozat arról, hogy mely kompenzációra

jogosulttal vagy jogosultakkal kéri osztatlan közös tulajdonú ingatlan kompenzációként történő juttatását.

5. A földterület-juttatással történő kompenzációt igénylő aláírása és a kérelem kelte.

Általános indokolás

A törvényjavaslat célja a Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet (a továbbiakban: Szövetkezet) működési területén érintett kárpótlásra jogosultak helyzetének jogi rendezése, tekintettel arra, hogy a Szövetkezet esetében – az országban egyedülként – nem került sor a földalapok megképzésére. A részarány kiadási eljárások lezárása érdekében elfogadott, a termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészletek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény (a továbbiakban: 2020. évi XL. törvény) alapján a szövetkezeti földhasználati joggal érintett földek 2021. január 1-jével állami tulajdonba kerültek, ezáltal pedig a Szövetkezet esetében a földalap kijelölés ellehetetlenült.

A Szövetkezet működési területén érintett kárpótlásra jogosultak 30 éve lezáratlan kárpótlási eljárásának lezárása, rendezetlen helyzetének jogi rendezése érdekében egyedi törvényi szabályozás kialakítása vált szükségessé.

A fentiekén túl a törvényjavaslat a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Nfatv.) és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) módosítását tartalmazza, amelyek szükségképpen összefüggenek az új törvény tervezett rendelkezéseivel.

Részletes indokolás

1. §

A rendszerváltást követően a kárpótlási és részarány-kiadási törvények rendelkezései szerint a mezőgazdasági szövetkezeteknek a közös használatában álló, továbbá a bármilyen címen tulajdonába került földekből – helyrajzi szám szerint meghatározva – kimutatásokat, úgynevezett földalapokat kellett készíteni. Ezekben a földalapokban el kellett különíteni a részarány-földtulajdonosok tulajdonában levő földet, a szövetkezetben a szövetkezeti tagok és alkalmazottak földhöz juttatása céljából meghatározott földalapot, a Magyar Állam tulajdonában lévő földeket és a kárpótlás termőföldben történő biztosítása érdekében árverés céljára meghatározott aranykorona értékű földterületet.

A földalap kijelölés a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény alapján olyan előzetes lépés volt, amely a további folyamatok előfeltételét képezte. Ennek nyomán vált lehetővé, hogy a fent meghatározott jogosultsági körökbe tartozó személyek számára a vonatkozó eljárásokkal a földek kiadhatók legyenek.

A Szövetkezet esetében – az országban egyedülként – ezen földalapkijelölésre 2020. december 31. napjáig sem került sor.

A termelőszövetkezeti földhasználati joggal érintett ingatlanok jogi helyzetének rendezése illetve a részarány jogosultak kártalanítása tekintetében az Országgyűlés – a részaránykiadási eljárások lezárása érdekében – 2020. évben elfogadta 2020. évi XL. törvényt, amely – az egész országra nézve – az eljárásokat úgy rendelte lezárni, hogy a még ki nem osztott – szövetkezeti különlapon nyilvántartott – részarány jogosultságok fejében aranykorona jogosultságokként ötvenezer forint mértékű kártalanítást tett lehetővé, és a szövetkezeti földhasználati joggal érintett földek állami tulajdonba kerülését írta elő 2021. január 1-jével. Egyidejűleg a részarány jogosultak által korábban birtokba vett földek tekintetében lehetőséget biztosított arra, hogy vételi joggal élve tulajdonba kaphassák az ingatlant, ha lemondanak a pénzbeli kompenzációról. Ez a megoldás a Szövetkezet vonatkozásában a még ki nem adott részarány jogosultságok esetében is alkalmazandó, és a rendezésre megoldást biztosított.

Rendezetlen maradt ugyanakkor a kárpótlásra jogosultak helyzete. A kárpótlási jeggyel rendelkezők számos módon használhatták fel kárpótlási jegyüket, amelynek egyike volt a földszerzés lehetősége. A Szövetkezet solymári működési területén a kárpótlásra jogosultak esetében azonban a kárpótlási jegyük földvásárlásra irányuló hasznosítására a földalap elkülönítés hiányában – az országban egyedülként – soha nem nyílt lehetőség.

A részarány kiadási eljárások lezárása érdekében elfogadott 2020. évi XL. törvény alapján a szövetkezeti földhasználati joggal érintett földek 2021. január 1-jével állami tulajdonba kerültek, ezáltal pedig a Szövetkezet esetében a földalap kijelölés ellehetetlenült.

Tekintettel arra, hogy a Szövetkezet érdekeltségébe tartozó kárpótlásra jogosultak részére az elmúlt harminc évben nem nyílt reális lehetőség a kárpótlási jogosultságukért cserébe föld tulajdonjogát megszerezni, ezért a törvény alapján kompenzációra jogosultak körének meghatározása szűken értelmezendő, megakadályozva ezen kompenzációs lehetőség spekulatív célú felhasználását, és a „solymáriak” igényérvényesítési lehetőségének csorbulását.

2. §

A törvény célja egy olyan eljárás kialakítása, amely a Szövetkezet földalap kijelölésének elmaradása miatt kompenzációt jelent a Kpt. szerinti, kárpótlási ügyben hozott jogerős közigazgatási határozat alapján kárpótlásra jogosult és meghatározott múltbeli időpontban solymári kötődéssel rendelkezők részére – azaz akiktől az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Kpt.) mellékleteiben meghatározott jogszabályok alapján elvett földek a Szövetkezet használatába vagy tulajdonába kerültek, vagy 1991. június 1-jén Solymáron volt az állandó lakóhelyük, továbbá ezen személyek meghatározott jogutódaik (örökösök) – akik eddig ténylegesen kárpótlásban nem részesültek (a továbbiakban: kompenzációra jogosultak).

3. §

A kompenzációra jogosultak részére a kompenzáció megfizetése nem történik automatikusan, hivatalból, mivel a kompenzációra való jogosultsági feltételeket első körben több helyen is

ellenőrizni szükséges, majd meg kell állapítani a kárpótlási jegyekben, illetve kárpótlási utalványban nevesített jogosultság valorizált aranykorona értékét, majd ezt követően kerülhet sor a tényleges kompenzációra.

Erre tekintettel a kompenzációs eljárást szükséges két szakaszra osztani, ahol első lépésként 2022. január 1. napjától – annak érdekében, hogy a harminc éve húzódó folyamat gördülékenyen és hatékonyan lezárható legyen, és a kompenzációra jogosultak egy belátható időszakon belül érvényesíteni tudják igényeiket – három hónapon belül van lehetőség a kompenzációs jogosultság fennállásának megállapítását és a kárpótlási jogosultság aranykorona értékének meghatározását kérni az illetékes, ingatlanügyi hatósági jogkörben eljáró Pest Megyei Kormányhivataltól.

A kompenzációra jogosultak esetében – a jogosultságuk igazolását követően – személyenként szükséges összesíteni valamennyi jogcímen fennálló, kárpótlási jegyben, illetve kárpótlási utalványban meghatározott, forintban kifejezett kárpótlási jogosultságot, majd meghatározni a kárpótlási összegnek megfelelő aranykorona jogosultság mértékét. Az átváltás során alkalmazandó számítási mód: 1000 forint értékű kárpótlási jegy vagy utalvány felel meg 1 aranykorona értéknek. Ez a számítási metódus a valorizáció, illetve a méltányos eljárás követelményének is megfelel.

Ha a megállapítási eljárás során a kompenzációra jogosultság megállapításra, és a jogosultság mértéke meghatározásra kerül, akkor az erről szóló határozat alapján nyílik lehetősége a kompenzációra jogosultnak a pénzbeli kompenzáció megfizetésének igénylésére vagy természetbeni kompenzáció igénylésére.

Az eljárás során az érintett kárpótlási jegyek további felhasználhatóságának megakadályozása érdekében az érintett kárpótlási jegyek bevonásra kerülnek. Korábban a Kpt. rendelkezései alapján a kárpótlási jegyeket a kárrendezési hivatalhoz kellett eljuttatni, azonban jelenleg a kárrendezési hivatal már nem működik, így a kárpótlási jegyeket az igazságügyi miniszter részére szükséges megküldenie a megállapítási eljárásban határozatot hozó ingatlanügyi hatóságnak.

A kompenzációs jogosultság nem ruházható át más személyre, azonban természetesen örökölhető.

4. §

A kompenzációs jogosultság fennállásának és a jogosultság mértékének aranykoronában történő megállapítását követően a kompenzáció juttatása nem történik meg automatikusan, mivel a jogosultak választhatnak a föld tulajdonjogának megszerzésére irányuló vagy pénzbeli megváltással való kompenzáció között. Az eljárás hatékonyabbá tétele érdekében a választás jogának gyakorlása a kompenzációra jogosultat egyszer illeti meg az eljárás során, és az legkésőbb 2022. június 30-ig

gyakorolható.

5. §

Pénzbeli kompenzáció igénylése esetén a megállapított aranykorona jogosultságokként 50.000 Ft kifizetése igényelhető. Ez az összeg megegyezik a 2020. évi XL. törvény alapján a részaránytulajdonosok által igényelhető kártalanítás összegével, illetve a kárpótlási árveréseken hasonló területek esetében átlagosan kialakult árakkal.

A kompenzációs jogosultság megállapítására a 2022. év elején kerül sor. Ezt követően nyújthatóak be a pénzbeli kompenzációs igények a megállapító határozatot hozó ingatlanügyi hatóságnál, igényérvényesítés véghatárideje 2022. június 30. napja.

A kompenzációs összeg megfizetéséről az ingatlanügyi hatóság határozattal dönt, azonban ennek elbírálása során a korábbi megállapító határozatban foglaltak irányadóak.

A kifizetésekre kompenzáció megfizetése iránti kérelmek beérkezésének sorrendjében kerül sor.

6-7. §

Azok a jogosultak, akik földterületben kérik a kompenzációt, igényüket legkésőbb 2022. június 30-ig a Nemzeti Földügyi Központhoz kell bejelenteniük. A kompenzációra jogosultak részére kiadásra kerülő földterületeket a Nemzeti Földügyi Központ alakítja és jelöli ki az állami tulajdonú és a tulajdonosi joggyakorlása alatt álló földek közül. Azok a kompenzációra jogosultak, akik földben kérik a kompenzációt, kizárólag erre vonatkozó igényüket jogosultak jelezni. A föld juttatására irányuló eljárás során a kompenzációra jogosultak által a kompenzáció tárgyát képező ingatlan meghatározására tett bárminemű javaslat vagy igény – például annak elhelyezkedése, helyrajzi száma, művelési ága – nem kerül figyelembevételre.

A kompenzációként juttatandó földterületeket a jogosultságok mértékének megfelelően kell csoportosítani, amelynek során figyelemmel kell lenni a településrendezési eszközökre (a kis jogosultsággal rendelkezők számára ott kerüljenek kialakításra a kis parcellák, ahol a településen a környéken most is ilyen telkek vannak).

A kompenzációs eljárásban is cél, hogy érvényesüljenek a gazdaságosan művelhető birtokok kialakításának elvei, erre tekintettel a földterületjuttatást azok a kompenzációra jogosultak kérhetik, akinek a kompenzációs jogosultság aranykorona értékét megállapító határozata alapján legalább 15 aranykorona értékű jogosultsága van. Abban az esetben, ha a kompenzációs jogosultság aranykorona értéke a 15 aranykoronát nem éri el, kizárólag pénzbeli kompenzáció igénylésére van lehetőség, kivéve, ha több jogosult kifejezetten közösen kéri osztatlan közös tulajdonú ingatlan felajánlását, és az aranykorona jogosultságuk együttes mértéke eléri a 15 aranykoronát.

Az ingatlanok kompenzációra jogosultak részére történő felajánlását, majd az ajánlat határidőben történő elfogadását követően az ingatlanok tulajdonba adása tárgyában a Nemzeti Földügyi Központ köt szerződést a jogosultakkal.

A földterületjuttatással történő kompenzáció keretében kizárólag szántó, szőlő, kert, rét, legelő (gyep), nádas és fásított terület művelési ágú, védett természeti területeken kívül eső, bejegyzett

földhasználattól és terhektől (kivéve a telki szolgálmi jogokat) mentes, – kifejezetten az osztatlan közös tulajdonba kialakítása iránti kérelem hiányában – 1/1 tulajdoni hányadú ingatlan adható a kompenzációra jogosult tulajdonába.

A kompenzációs eljárás során szerzett föld esetében a jövőbeli mezőgazdasági művelés biztosítása érdekében a tulajdonjog átruházási szerződés keretében biztosítani szükséges a föld hasznosítási kötelezettségének és a szerző fél általi művelésének teljesülését, továbbá 5 éves időtartamra kizárt a föld más célú hasznosítása, és – a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvénynek a kárpótlási árverés útján történő földszerzésre vonatkozó szabályaival [24. § (3) bekezdés] azonos módon – az ingatlanokat 5 éves elidegenítési tilalom terheli.

8. §

Hatályba léptető rendelkezés.

9. §

Sarkalatossági záradék.

10. §

A törvény szerinti föld juttatásával történő kompenzáció érdekében módosításra kerül az Nfatv.

Ezáltal kibővülnek a Magyar Állam tulajdonában álló és a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervezet tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó ingatlanok hasznosításának az Nfatv. 18. § (1) bekezdésében meghatározott jogcímei.

11. §

A törvény szerinti föld juttatásával történő kompenzáció érdekében a Földforgalmi tv. rendelkezéseitől való eltérés lehetőségét biztosítja a módosítás.